Republikens Presidents framställning till Ålands landsting om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet med Danmark, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva.

Enligt 11 § 2 mom. 19 punkten självstyrelselagen för Åland av den 28 december 1951 bör landstinget ge sitt bifall till lag, genom vilken fördrag med främmande makt bringas i kraft inom landskapet Åland, för såvitt i fördraget ingår bestämmelser som innebär upphävande eller ändring av eller avvikelse från stadganden i självstyrelselag n. I anseende härtill och då ovan nämnda avtal för Finlands del gäller bl.a. kommunalbeskattning, på vilket område landstinget enligt 13 § 1 mom. 3 punkten självstyrelselagen har lagstiftningsbehörighet i landskapet, erfordras landstingets ställningstagande till ifrågavarande lags ikraftträdande i landskapet. Riksdagen har den 15 juni 1992 antagit lagen.

Med bifogande av regeringens proposition i saken, som även innehåller avtalstexten, föreslås

att Ålands landsting måtte ge sitt samtycke till att lagen träder i kraft i landskapet Åland till de

delar det nämnda avtalet innebär avvikelse från självstyrelselagen och till att således en sådan territoriell utvidgning som avses i artikel 14 i avtalet görs.

Helsingfors den 21 augusti 1992

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

Justitieminister Hannele Pokka

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet med Danmark, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det med Danmark, Island, Norge och Sverige i september 1989 ingångna avtalet för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva.

Avtalet bygger med vissa avvikelser på det bilaterala modellavtal som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har utarbetat i fråga om skatter på kvarlåtenskap och arv samt på gåva. Avvikelserna är betingade dels av att förevarande avtal är multilateralt, dels av den interna skattelagstiftningen i de avtalsslutande staterna. En del av de avvikelser som krävs för att ge avtalet en multilateral form härrör från det gällande nordiska multilaterala dubbelbeskattningsavtalet i fråga om inkomst- och förmögenhetsskatter. Avtalet innehåller bestämmelser enligt vilka en avtalsslutande stat tillerkänns rätten att beskatta olika slag av arvfallen egendom och olika slag av gåva medan annan avtalsslutande stat i motsvarande mån måste avstå från att använda sin på egen skattelagstiftning grundade beskattningsrätt eller måste på annat sätt medge lättnad från skatt för att internationell dubbelbeskattning skall undvikas. Vidare finns i avtalet bestämmelser bl.a. om förbud mot diskriminering.

Avtalet träder i kraft trettionde dagen efter den dag då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det finska utrikesministeriet att avtalet har godkänts. Efter ikraftträdandet tillämpas avtalets bestämmelser, i fråga om arvsskatt, på dödsfall som inträffar sextionde dagen efter den då avtalet träder i kraft eller senare, och i fråga om gåvoskatt, på gåva för vilken skattskyldighet inträder sextionde dagen efter den då avtalet träder i kraft eller senare. Avtalet ersätter motsvarande bilaterala avtal som är i kraft mellan de nordiska länderna.

I propositionen ingår ett lagförslag om godkännande av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt med avtalet.

391377K

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och ärendets beredning

1.1. Nuläge

Det första avtal för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på kvarlåtenskap (dubbelbeskattningsavtal) som Finland ingick med ett annat nordiskt land var avtalet den 31 mars 1950 med Sverige (FördrS 33/50). Sedermera ingicks motsvarande avtal med Norge den 29 mars 1954 (FördrS 12/55) och med Danmark den 18 juli 1955 (FördrS 16/56). Avtalet med Danmark ändrades genom notväxling den 4 och 30 september 1975 (FördrS 65 76) sålunda att det skapades möjlighet att genom särskild överenskommelse i ett enskilt fall mellan de högsta finansmyndigheterna i Finland och Danmark undvika dubbelbeskattning också av gåva. Samtliga dessa avtal är fortfarande i kraft. Mellan Finland och Island har inte ingåtts något dubbelbeskattningsavtal i fråga om skatter på kvarlåtenskap.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), som samtliga nordiska länder är medlemmar i, rekommenderade år 1982 sina medlemsländer bl.a. att de skulle sträva efter att se över de dubbelbeskattningsavtal i fråga om skatter på kvarlåtenskap och arv samt på gåva som de hade ingått med varandra och därvid iaktta det modellavtal som ansluter sig till den rekommendation som ovan avses. Till följd av den utveckling som inom området för undvikande av dubbelbeskattning har ägt rum med anledning av denna rekommendation bör gällande bilaterala finska dubbelbeskattningsavtal med de övriga nordiska länderna anses vara föråldrade och sålunda i behov av översyn. Dessutom har OECD redan år 1966 och på nytt år 1982 rekommenderat att de medlemsländer som finner det lämpligt undersöker möjligheterna att sinsemellan inga multilaterala avtal på grundval av modellavtalet. Ytterligare har efter det att de nuvarande avtalen mellan de nordiska länderna undertecknats väsentliga ändringar gjorts i skattelagstiftningen i dessa länder.

Av ovanstående skäl har det varit ändamålsenligt att med de övriga nordiska länderna ingå ett multilateralt arvs- och gåvoskatteavtal som ersätter samtliga gällande bilaterala avtal på området med dessa länder.

1.2. Ärendets beredning

Frågan om ett multilateralt arvs- och gåvoskatteavtal mellan de nordiska länderna togs upp i september 1987, varvid efter preliminära diskussioner beslutades att man skulle söka utarbeta ett sådant avtal. Förhandlingarna inleddes i Köpenhamn i november 1988 samt fortsattes i Oslo i februari 1989, i Helsingfors i mars 1989, i Oslo i april 1989 och i Stockholm i juni 1989, varvid den 21 juni som avslutning på förhandlingarna paraferades ett på svenska språket upprättat utkast till avtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva. Härefter har genom skriftväxling vissa justeringar av teknisk natur gjorts i avtalsutkastet.

Avtalet undertecknades i Helsingfors den 12 september 1989.

Avtalet följer huvudsakligen den modell för bilaterala dubbelbeskattningsavtal som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har utarbetat år 1982. En rad avvikelser från modellavtalet förekommer emellertid. Dessa är av både formell och materiell natur. De formella avvikelserna är huvudsakligen betingade av att förevarande avtal är multilateralt medan OECD-avtalet är utformat som en modell för bilaterala avtal.

De materiella avvikkelserna är i första hand föranledda av särdrag i de nordiska ländernas skattelagstiftning och i deras praxis i fråga om dubbelbeskattningsavtal. Reglerna om hemvist (artikel 4), fast egendom (artikel 5) samt värdering och avdrag (artikel 9) utgör exempel på sådana avvikelser. Bestämmelserna om subsidiär beskattningsrätt (artikel 8) saknar motsvarighet i modellavtalet. En särställning bland avvikelserna intar en del av bestämmelserna om förfarandet vid ömsesidig överenskommelse (artikel 12). Speciellt dessa bestämmelser får ses mot bakgrund av avtalets multilaterala karaktär.

Finland, Danmark och Sverige tillämpar skatteavräkningsmetoden som metod för att undanröja dubbelbeskattning, medan Island och Norge tillämpar undantagandemetoden.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Av syftet med avtalet följer att en avtals-

slutande stat och övriga mottagare av skatter som omfattas av avtalet inte använder sin beskattningsrätt i fall som bestäms i avtalet eller att de på sätt som förutsätts i avtalet annars medger lättnad från skatt. Tillämpning av avtalsbestämmelserna innebär i fråga om Finland härvid att staten och kommuner avstår från en ringa del av sina skatteinkomster för att internationell dubbelbeskattning skall undvikas.

DETALJMOTIVERING

1. Avtalets innehåll

Artikel 1. I artikeln definieras de personer som avtalet är tillämpligt på. Artikeln överensstämmer till sakligt innehåll med OECD:s modellavtal. Avtalet tillämpas på arv efter person som vid dödsfallet hade hemvist i en eller flera av de avtalsslutande staterna. Vidare är avtalet tillämpligt på gåva mellan fysiska personer, när givaren vid tidpunkten för skattskyldighetens inträde hade hemvist i en eller flera av de avtalsslutande staterna. Uttrycket "person med hemvist i en avtalsslutande stat" definieras i artikel 4.

Artikel 2. De skatter som avtalet är tillämpligt på definieras och anges i denna artikel. Avtalet tillämpas på skatter på arv och på gåva (styckena 1—3). I fråga om Finland omfattar avtalet arvsskatten och gåvoskatten samt kommunalskatten i den mån den påförs på s.k. sidoarv eller s.k. sidogåva (stycke 4 punkt b).

Artiklarna 3 och 4. I dessa artiklar definieras vissa uttryck som förekommer i avtalet. Med vissa avvikelser överensstämmer artiklarna med OECD:s modellavtal. Allmänna definitioner finns i artikel 3. Uttrycket "person med hemvist i en avtalsslutande stat" definieras i artikel 4. Bestämmelserna i denna artikel avviker till sin lydelse från OECD:s modellavtal i det hänseendet att även medborgarskap kan utgöra förstahandsgrund för hemvist (stycke 1).

Definitioner förekommer även i andra artiklar i avtalet. Sålunda definieras uttrycket "fast egendom" i artikeln om beskattning av sådan egendom (artikel 5 stycke 3) samt uttrycken "fast driftställe" och "stadigvarande anordning" i den artikel som behandlar beskattningen av tillgångar hänförliga till sådant driftställe eller sådan anordning (artikel 6).

Artikel 5. Arv eller gåva bestående av fast egendom får beskattas i den avtalsslutande stat där egendomen är belägen (styckena 1 och 2). Med sådan egendom likställs enligt artikeln bl.a. aktie eller annan andel i fastighetssamfund (stycke 4). Sålunda får exempelvis arv eller gåva bestående av aktie i finskt bostadsaktiebolag beskattas i Finland.

Artikel 6. Enligt denna artikel får förmögenhetstillgångar som ett företag har nedlagt i ett fast driftställe beskattas i den avtalsslutande stat där driftstället är beläget (styckena 1 och 2). Motsvarande regel gäller i fråga om förmögenhetstillgångar som är hänförliga till en stadigvarande anordning för en yrkesutövare (styckena 8 och 9).

Artikel 7. Tillgångar som inte har behandlats i artiklarna 5 och 6 beskattas endast i den avtalsslutande stat där arvlåtaren hade respektive gåvogivaren har hemvist.

Artikel 8. I artikeln finns bestämmelser om s.k. subsidiär beskattningsrätt. Bestämmelserna saknar motsvarighet i OECD:s modellavtal. Artikeln innehåller i fråga om den avtalsslutande stat som får utnyttja sin rätt att beskatta viss egendom undantag från bestämmelserna i artiklarna 5—7. Om en sådan stat inte kan utnyttja denna rätt enligt sin egen lagstiftning om skattskyldighetens territoriella omfattning eller om skattskyldighet på grund av personlig anknytning och egendomen därigenom blir helt undantagen från beskattning, får annan avtalsslutande stat i stället beskatta egendomen (stycke 1). För den händelse att flera än en av dessa andra stater har möjlighet enligt intern lagstiftning att beskatta, ingår i artikeln bestämmelser om den inbördes företrädesordningen mellan dessa andra stater (stycke 2). Enligt dessa bestämmelser ges den subsidiära beskattningsrätten i första hand till arvlåtarens respektive gåvogivarens hemviststat och i andra hand till mottagarens hemviststat.

Artikel 9. Varje avtalsslutande stat värderar tillgångar och medger avdrag enligt sin egen lagstiftning. Artikeln avviker från OECD:s

modellavtal, som saknar bestämmelser om värdering av tillgångar men å andra sidan i stället för en hänvisning till intern lagstiftning innehåller detaljerade bestämmelser om avdrag.

Artikel 10. Bestämmelser om undanröjande av dubbelbeskattning finns i denna artikel. Finland, Danmark och Sverige tillämpar skatteavräkningsmetoden (stycke 1) medan Island och Norge tillämpar undantagandemetoden (stycke 2). I fråga om Finland innebär detta att egendom som enligt avtalet får beskattas i annan avtalsslutande stat (källstaten) beskattas även i Finland, om Finland är hemviststat för arvlåtaren eller gåvogivaren. Från den skatt som utgår i Finland (hemviststaten) avräknas den skatt som i enlighet med avtalet har betalats i källstaten på grund av samma överföring av egendomen (stycke 1 punkterna a och b). Avräkningsbeloppet har emellertid begränsats till beloppet av den del av skatten i Finland som proportionellt belöper på den egendom för vilken avräkning medges (stycke 1 punkt c).

Artiklarna 11—14. De bestämmelser om förbud mot diskriminering (artikel 11), förfarandet vid ömsesidig överenskommelse (artikel 12), medlemmar av diplomatisk beskickning eller konsulat (artikel 13) samt territoriell utvidgning (artikel 14) som ingår i dessa artiklar överensstämmer med vissa ringa avvikelser med OECD:s modellavtal och det nordiska multilaterala dubbelbeskattningsavtalet i fråga om inkomst- och förmögenhetsskatter (FördrS 91 89).

Artikel 15. Bestämmelserna om avtalets ikraftträdande ingår i denna artikel. Avtalet träder i kraft trettionde dagen efter den dag då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det finska utrikesministeriet att avtalet har godkänts (stycke 1). Det tillämpas, i fråga om arvsskatt, på dödsfall som inträder sextionde dagen efter den då avtalet träder i kraft eller senare och, i fråga om gåvoskatt, på gåva för vilken skattskyldighet i en av de avtalsslutande staterna inträder sextionde dagen efter den då avtalet träder i kraft eller senare (stycke 2).

De nuvarande bilaterala avtal som räknas upp i stycke 3 upphör att vara tillämpliga på arv och gåvor på vilka förevarande avtal blir tillämpligt.

Artikel 16. Bestämmelserna om avtalets upphörande ingår i denna artikel. Avtalet skall vara i kraft tills vidare.

OECD:s modellavtal innehåller bestämmelser om utbyte av upplysningar för beskattningsändamål. Förevarande avtal saknar sådana bestämmelser. Anledningen härtill är att det nordiska multilaterala handräckningsavtalet i skatteärenden (FördrS 37/91) innehåller bestämmelser om utbyte av sådana upplysningar och om annan administrativ handräckning i skatteärenden.

2. Behovet av riksdagens samtycke

Flera bestämmelser i avtalet avviker från gällande skattelagstiftning. Därför kräver avtalet till dessa delar riksdagens godkännande.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § regeringsformen föreslås

> *att Riksdagen godkänner de bestämmelser som kräver Riksdagens samtycke i det i Helsingfors den 12 september 1989 ingångna avtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva.*

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lag

om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet med Danmark, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Bestämmelserna i det i Helsingfors den 12 september 1989 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige ingångna avtalet för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva är, för så vitt de hör till området för lagstiftningen, i kraft så som därom har överenskommits.

2 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

3 §

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

Helsingfors den 15 maj 1992

Republikens President

Utrikesminister

AVTAL

mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva

Regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige,

som önskar ingå ett avtal för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Arv och gåvor som omfattas av avtalet

Detta avtal tillämpas på

a) arv, när den avlidne vid dödsfallet hade hemvist i en eller flera av de avtalsslutande staterna,

b) gåva mellan fysiska personer, när givaren vid tidpunkten för skattskyldighetens inträde hade hemvist i en eller flera av de avtalsslutande staterna.

Artikel 2

Skatter som omfattas av avtalet

1. Detta avtal tillämpas på skatter på arv och på gåva som påförs för en avtalsslutande stats räkning, oberoende av det sätt på vilket skatterna tas ut.

2. Med skatter på arv förstås alla skatter som utgår på arv och andra överföringar av förmögenhetstillgångar inter vivos eller för dödsfalls skull vilka vid en persons död enligt lagstiftningen i en avtalsslutande stat medför betalning av skatt på överföring av förmögenhetstillgångar.

3. Med skatter på gåva förstås alla skatter som tas ut på överföringar av förmögenhetstillgångar inter vivos i den mån de inte omfattas av stycke 2, men endast när sådana överföringar sker vederlagsfritt eller mot vederlag som är mindre än fullt vederlag.

4. De för närvarande utgående skatter på vilka avtalet tillämpas är

a) i Danmark: arvsavgift och gåvoavgift samt inkomstskatt på gåvors värde,

b) i Finland: arvsskatt och gåvoskatt samt kommunalskatt i den mån den påförs förmögenhetstillgångar som erhålls genom arv, som bidrag eller gottgörelse, som avses i kap. 8 ärvdabalken, på grund av testamente eller som gåvor,

c) i Island: arvsskatt och inkomstskatt på gåvors värde,

d) i Norge: arvsavgift och gåvoavgift,

e) i Sverige: arvsskatt och gåvoskatt.

5. Avtalet tillämpas också på skatter av samma eller i huvudsak likartat slag, som efter undertecknandet av avtalet påförs vid sidan av eller i stället för de för närvarande utgående skatterna. De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna skall meddela varandra de väsentliga ändringar som gjorts i respektive skattelagstiftning.

6. Avtalet tillämpas inte i fråga om någon avtalsslutande stat på särskild beskattning av vinst på lotterier och vadhållning, skatt på dokument (stämpelskatt) eller avgift i samband med behandling av dödsbo (skifteavgifter). Det tillämpas inte heller på inkomstskatt som tas ut på vinst som enligt lagstiftningen i en avtalsslutande stat uppkommer vid överföring eller på skatter och avgifter som tas ut som ersättning för en tidigare avdragsrätt i samband med inkomstbeskattning.

Artikel 3

Allmänna definitioner

1. Om inte sammanhanget föranleder annat, har vid tillämpningen av detta avtal följande uttryck nedan angiven betydelse:

a) "avtalsslutande stat" åsyftar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige;

"Danmark" inbegriper inte Färöarna och Grönland; "Finland" inbegriper inte landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten; "Norge" inbegriper inte Svalbard (med vilket avses även Björnön), Jan Mayen och de norska områdena ("biland") utanför Europa;

b) "arv" åsyftar alla förmögenhetstillgångar, vilkas överföring är underkastad en sådan skatt på arv som omfattas av avtalet;

c) "gåva" åsyftar alla förmögenhetstillgångar, vilkas överföring är underkastad en sådan skatt på gåva som omfattas av avtalet;

d) "medborgare" åsyftar fysisk person som har medborgarskap i en avtalsslutande stat och juridisk person eller annan sammanslutning som bildats enligt den lagstiftning som gäller i en avtalsslutande stat;

e) "behörig myndighet" åsyftar

1) i Danmark: skatteministern,

2) i Finland: finansministeriet,

3) i Island: finansministern i fråga om gåva och socialministern i fråga om arv,

4) i Norge: finans- och tulldepartementet,

5) i Sverige: finansministern, eller den myndighet i envar av dessa stater åt vilken uppdras att handha frågor beträffande avtalet.

2. Då en avtalsslutande stat tillämpar avtalet anses, såvida inte sammanhanget föranleder annat, varje uttryck som inte definierats i avtalet ha den betydelse som uttrycket har enligt den statens lagstiftning i fråga om sådana skatter på vilka avtalet tillämpas.

Artikel 4

Hemvist

1. Vid tillämpningen av detta avtal åsyftas med uttrycket "person med hemvist i en avtalsslutande stat" person efter vilken arv eller från vilken gåva är enligt lagstiftningen i denna stat skattepliktig där på grund av denna persons hemvist, bosättning eller varje annan liknande omständighet eller på grund av dennes medborgarskap. Uttrycket inbegriper emellertid inte person vars skattskyldighet i denna stat är begränsad till förmögenhetstillgångar belägna där.

2. Då på grund av bestämmelserna i stycke 1 fysisk person anses ha hemvist i flera avtalsslutande stater, bestäms hans hemvist på följande sätt:

a) han anses ha hemvist i den stat, där han har en bostad som stadigvarande står till hans förfogande; om han har en sådan bostad i flera stater, anses han ha hemvist i den stat, med vilken hans personliga och ekonomiska förbindelser är starkast (centrum för levnadsintressena);

b) om det inte kan avgöras, i vilken stat han har centrum för levnadsintressena, eller om han inte i någon av staterna har en bostad, som stadigvarande står till hans förfogande, anses han ha hemvist i den stat, där han stadigvarande vistas;

c) om han stadigvarande vistas i flera stater eller om han inte vistas stadigvarande i någon av dem, anses han ha hemvist i den stat där han är medborgare;

d) om han är medborgare i flera stater eller om han inte är medborgare i någon av dem, avgör de behöriga myndigheterna i de berörda avtalsslutande staterna frågan genom ömsesidig överenskommelse.

3. I fall då en fysisk person

a) är medborgare i en avtalsslutande stat utan att vara det i annan avtalsslutande stat; och

b) enligt stycke 1 har hemvist i båda dessa stater på annan grund än medborgarskap; samt

c) enligt stycke 1 har haft hemvist i den stat — där han inte är medborgare — sammanlagt mindre än fem år (däri inräknat perioder av tillfällig bortovaro) av de sista sju åren, anses han, utan hinder av stycke 2, ha hemvist i den stat där han är medborgare.

Artikel 5

Fast egendom

1. Fast egendom, som överförs som arv efter person som vid dödsfallet hade hemvist i en avtalsslutande stat och som är belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

2. Fast egendom, som överförs som gåva från en person som vid tidpunkten för skattskyldighetens inträde har hemvist i en avtalsslutande stat och som är belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

3.a) Uttrycket "fast egendom" har — såvida inte bestämmelserna i punkt b) föranleder annat — den betydelse som uttrycket har enligt lagstiftningen i den avtalsslutande stat där egendomen i fråga är belägen.

b) Uttrycket inbegriper dock alltid tillbehör till fast egendom, levande och döda inventarier i lantbruk och skogsbruk, byggnader, rättigheter på vilka bestämmelserna i civilrätten om fast egendom tillämpas, nyttjanderätt till fast egendom samt rätt till föränderliga eller fasta ersättningar för nyttjandet av eller rätten att nyttja mineralförekomst, källa eller annan naturtillgång.

4. Överföring genom arv eller gåva av aktier eller andra andelar i ett bolag vars huvudsakliga och faktiska ändamål är att äga fast egendom får beskattas i den avtalsslutande stat där den fasta egendomen, som bolaget äger, är belägen.

5. Bestämmelserna i styckena 1—4 tillämpas också på fast egendom som tillhör företag och fast egendom som används vid självständig yrkesutövning.

Artikel 6

Tillgångar hänförliga till fast driftställe eller stadigvarande anordning

1. Ett företags förmögenhetstillgångar som överförs genom arv efter en person som vid dödsfallet hade hemvist i en avtalsslutande stat och som är en del av ett fast driftställe som är beläget i annan avtalsslutande stat får beskattas i denna andra stat.

2. Ett företags förmögenhetstillgångar som överförs genom gåva från en person som vid skattskyldighetens inträde har hemvist i en avtalsslutande stat och som är en del av ett fast driftställe som är beläget i annan avtalsslutande stat får beskattas i denna andra stat.

3. Vid tillämpningen av detta avtal åsyftar uttrycket "fast driftställe" en stadigvarande plats för affärsverksamhet från vilken företagets verksamhet helt eller delvis bedrivs.

4. Uttrycket "fast driftställe" innefattar särskilt:

a) plats för företagsledning,

b) filial,

c) kontor,

d) fabrik,

e) verkstad,

f) gruva, olje- eller gaskälla, stenbrott eller annan plats för utvinning av naturtillgångar.

5. Ett byggnads-, anläggnings-, installations-, eller monteringsprojekt, eller verksamhet som består av planering, övervakning, rådgivning eller annan biträdande personalinsats i samband med sådant projekt, utgör fast driftställe men endast om projektet eller verksamheten pågår mer än tolv månader i en avtalsslutande stat.

6. Vid beräkning av den tid som avses i stycke 5 anses verksamhet, som bedrivs av ett företag som har intressegemenskap med annat företag, bedriven av det företag med vilket det har intressegemenskap, om verksamheten i väsentlig mån är av samma slag som den verksamhet som det sistnämnda företaget bedriver och båda företagens verksamhet avser samma projekt. Företag anses ha intressegemenskap, om det ena företaget direkt eller indirekt deltar i ledningen eller övervakningen av det andra företaget eller äger väsentlig del i detta företags kapital eller om samma personer direkt eller indirekt deltar i ledningen eller övervakningen av båda företagen eller äger väsentlig del i dessa företags kapital.

7. Utan hinder av föregående bestämmelser i denna artikel anses uttrycket "fast driftställe" inte innefatta

a) användningen av anordningar uteslutande för lagring, utställning eller utlämnande av företaget tillhöriga varor,

b) innehavet av ett företaget tillhörigt varulager uteslutande för lagring, utställning eller utlämnande,

c) innehavet av ett företaget tillhörigt varulager uteslutande för bearbetning eller förädling genom annat företags försorg,

d) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för inköp av varor eller införskaffande av upplysningar för företaget,

e) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för att för företaget bedriva annan verksamhet av förberedande eller biträdande art,

f) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för att kombinera verksamheter som anges i punkterna a)—e), under förutsättning att hela den verksamhet som bedrivs vid den stadigvarande platsen för affärsverksamhet på grund av denna kombination är av förberedande eller biträdande art.

8. Förmögenhetstillgångar, som överförs som arv efter en person som vid dödsfallet hade hemvist i en avtalsslutande stat och som är hänförliga till en stadigvarande anordning som är belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

9. Förmögenhetstillgångar, som överförs som gåva från en person som vid tidpunkten

för skattskyldighetens inträde har hemvist i en avtalsslutande stat och som är hänförliga till en stadigvarande anordning som är belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

10. "Stadigvarande anordning" åsyftar en anordning som regelmässigt står till förfogande för att utöva fritt yrke eller annat självständigt arbete av liknande karaktär.

11. Utan hinder av styckena 1—10 omfattas fast egendom av artikel 5.

Artikel 7

Andra tillgångar

1. Förmögenhetstillgång som inte behandlas i artiklarna 5 och 6 och som överförs genom arv efter en person som vid dödsfallet hade hemvist i en avtalsslutande stat beskattas, oavsett var den är belägen, endast i denna stat.

2. Förmögenhetstillgång som inte behandlas i artiklarna 5 och 6 och som överförs genom gåva från en person som vid tidpunkten för skattskyldighetens inträde har hemvist i en avtalsslutande stat beskattas, oavsett var den är belägen, endast i denna stat.

Artikel 8

Subsidiär beskattningsrätt

1. I fall då en avtalsslutande stat inte kan utnyttja sin rätt att beskatta enligt artiklarna 5—7 och detta medför att förmögenhetstillgången inte beskattas i någon av de avtalsslutande staterna får annan avtalsslutande stat beskatta, såvida den bristande möjligheten att beskatta beror på

a) att den förstnämnda staten inte enligt sin egen lagstiftning om skattskyldighetens territoriella omfattning kan beskatta tillgångar av ifrågavarande slag, eller

b) att den förstnämnda staten inte enligt sin egen lagstiftning om skattskyldighet på grund av personlig anknytning kan beskatta.

2. Om flera stater får beskatta med hänvisning till stycke 1 gäller följande om vilka av dessa som har rätt att beskatta:

a) Den avtalsslutande stat där den avlidne eller gåvogivaren hade hemvist har rätt att beskatta.

b) Om den avtalsslutande stat där den avlidne eller gåvogivaren hade hemvist inte kan utnyttja sin rätt att beskatta har den stat rätt att beskatta där mottagaren hade hemvist.

c) Om det inte på grund av reglerna i punkterna a) och b) kan avgöras vilken avtalsslutande stat som får beskatta, skall de behöriga myndigheterna i de berörda avtalsslutande staterna avgöra frågan genom ömsesidig överenskommelse.

Artikel 9

Värdering och avdrag

1. Vid bestämmandet av skattepliktigt belopp värderar varje avtalsslutande stat tillgångarna enligt sin egen lagstiftning. På samma sätt medger varje avtalsslutande stat avdrag enligt sin egen lagstiftning.

2. Vid bestämmandet av skattepliktigt belopp medräknar varje stat intäkter och utgifter i fråga om varje förmögenhetstillgång, häri inbegripet belopp som träder i stället för sådan tillgång, enligt reglerna i sin egen lagstiftning.

Artikel 10

Metoder för undanröjande av dubbelbeskattning

1. Om den avlidne eller gåvogivaren hade hemvist i Danmark, Finland eller Sverige undanröjs dubbelbeskattningen på följande sätt:

a) Den avtalsslutande stat där den avlidne hade hemvist vid dödsfallet skall från den arvsskatt som bestämts enligt dess lagstiftning avräkna ett belopp (häri inbegripet tidigare eller senare beräknat belopp) som erlagts i annan avtalsslutande stat på grund av samma överföring av samma förmögenhetstillgång från samma person och som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i denna andra stat.

b) Den avtalsslutande stat där givaren hade hemvist skall från den gåvoskatt som bestämts enligt dess lagstiftning avräkna ett belopp (häri inbegripet tidigare eller senare beräknat belopp) som erlagts i annan avtalsslutande stat på grund av samma överföring av samma förmögenhetstillgång mellan samma personer och som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i denna andra stat.

c) De avräkningsbelopp som nämns i punkterna a) och b) skall emellertid inte överstiga den del av skatten i den förstnämnda avtalsslutande staten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på de förmögenhetstillgångar för vilka avräkning skall medges.

d) Vid tillämpning av punkterna a) och b)

anses en makes övertagande av ett gemensamt bo utan skifte (föllesbo til hensidden i uskiftet bo) som en självständig överföring.

2. Om den avlidne eller gåvogivaren hade hemvist i Island eller Norge undanröjs dubbelbeskattningen på följande sätt:

a) Den avtalsslutande stat där den avlidne hade hemvist vid dödsfallet skall undanta varje förmögenhetstillgång från arvsskatt vilken vid samma överföring av samma förmögenhetstillgång från samma person enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat.

b) Den avtalsslutande stat där givaren hade hemvist skall undanta varje förmögenhetstillgång från gåvoskatt vilken vid samma överföring av samma förmögenhetstillgång mellan samma personer enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat.

c) En avtalsslutande stat får alltid vid beräkning av skatten på varje annan tillgång i denna stat medräkna i beskattningsunderlaget de förmögenhetstillgångar som undantagits från beskattning.

3. I fråga om de förmögenhetstillgångar för vilka avräkning medges enligt stycke 1 eller som undantas från beskattning enligt stycke 2, medräknar varje stat vid bestämmandet av beskattningsunderlaget intäkter och utgifter i fråga om varje tillgång, häri inbegripet belopp som träder i stället för dessa tillgångar, enligt reglerna i sin egen lagstiftning.

Artikel 11

Förbud mot diskriminering

1. Medborgare i en avtalsslutande stat skall, oavsett var han har hemvist, inte i annan avtalsslutande stat bli föremål för beskattning eller därmed sammanhängande tyngande än den beskattning och därmed sammanhängande krav som medborgare i denna andra stat under samma förhållanden är eller kan bli underkastad.

2. Statslös person med hemvist i en avtalsslutande stat skall inte i någon av de avtalsslutande staterna staten bli föremål för beskattning eller därmed sammanhängande krav som är av annat slag eller mer tyngande än den beskattning och därmed sammanhängande krav som medborgare i staten i fråga under samma förhållanden är eller kan bli underkastad.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 2 tillämpas bestämmelserna i förevarande artikel på skatter av varje slag och beskaffenhet.

Artikel 12

Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse

1. Om en person anser att det i en eller flera avtalsslutande stater har vidtagits åtgärder som för honom medför eller kommer att medföra beskattning som strider mot bestämmelserna i detta avtal, kan han, utan att detta påverkar hans rätt att använda sig av de rättsmedel som finns i dessa staters interna rättsordning, framlägga saken för den behöriga myndigheten i den avtalsslutande stat där han har hemvist eller, i fall som avses i artikel 11 stycke 1, i den avtalsslutande stat där han är medborgare. Sådan framställning skall göras inom tre år från den dag då han fick den första underrättelsen om den åtgärd som givit upphov till beskattning som strider mot avtalet.

2. Om den behöriga myndigheten finner invändningen grundad men inte själv kan få till stånd en tillfredsställande lösning, skall myndigheten söka lösa frågan genom ömsesidig överenskommelse med behörig myndighet i annan avtalsslutande stat, som berörs av frågan, i syfte att undvika beskattning som strider mot avtalet. Om den stat hos vars behöriga myndighet personen i fråga har lagt fram saken inte själv berörs av frågan, skall denna behöriga myndighet överlämna saken till behörig myndighet i någon av de stater som berörs av frågan.

3. Om svårigheter eller tvivelsmål uppkommer mellan avtalsslutande stater i fråga om tolkningen eller tillämpningen av avtalet skall de behöriga myndigheterna i dessa stater överlägga för att söka lösa frågan genom särskild överenskommelse. De behöriga myndigheterna i avtalsslutande stater kan även överlägga i syfte att undanröja dubbelbeskattning i fall som inte omfattas av avtalet eller för att genom särskild överenskommelse lösa frågor som — utan att vara reglerade i avtalet — på grund av olikhet i vederbörande staters principer för skattens beräkning eller av andra skäl kan uppkomma i fråga om de skatter som avses i artikel 2.

Innan beslut fattas i fråga som avses i första avsnittet, skall resultatet av överläggningar som där avses snarast delges behöriga myndigheter i övriga avtalsslutande stater. Finner behörig myndighet i en avtalsslutande stat att överlägg-

ningar bör äga rum mellan de behöriga myndigheterna i samtliga avtalsslutande stater, skall på begäran av den behöriga myndigheten i den förstnämnda avtalsslutande staten sådana överläggningar äga rum utan dröjsmål.

Artikel 13

Medlemmar av diplomatisk beskickning eller konsulat

Bestämmelserna i detta avtal berör inte de privilegier vid beskattningen som enligt folkrättens allmänna regler eller bestämmelser i särskilda överenskommelser tillkommer medlemmar av diplomatisk beskickning eller konsulat.

Artikel 14

Territoriell utvidgning

1. Detta avtal kan antingen i sin helhet eller med erforderliga ändringar utvidgas till att omfatta de områden som undantagits från avtalets tillämpningsområde enligt bestämmelserna i artikel 3 stycke 1 a), under förutsättning att där påförs skatter av samma eller i huvudsak likartat slag som de som avses i avtalet. Sådan utvidgning gäller från den dag och med de ändringar och villkor, häri inbegripet bestämmelser om upphörande, som kan särskilt överenskommas mellan de avtalsslutande staterna genom diplomatisk notväxling.

2. Om avtalet enligt artikel 16 upphör att gälla, skall, såvida inte annat överenskommits mellan de avtalsslutande staterna, avtalet upphöra att gälla också beträffande varje område till vilket avtalet har utvidgats enligt denna artikel.

Artikel 15

Ikraftträdande

1. Detta avtal träder i kraft trettionde dagen efter den dag då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det finska utrikesministeriet, att avtalet har godkänts. Det finska utrikesministeriet underrättar de övriga avtalsslutande staterna om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för avtalets ikraftträdande.

2. Sedan avtalet trätt i kraft, tillämpas dess bestämmelser

a) i fråga om arvsskatt, på dödsfall som inträffar sextionde dagen efter den då avtalet träder i kraft eller senare,

b) i fråga om gåvoskatt, på gåva för vilken skattskyldighet i en av de avtalsslutande staterna inträder sextionde dagen efter den då avtalet träder i kraft eller senare.

3. Nedannämnda avtal skall upphöra att vara tillämpliga på arv och gåvor på vilka förevarande avtal blir tillämpligt enligt stycke 2:

Avtalet den 17 december 1949 mellan Konungariket Norge och Konungariket Sverige för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap;

Avtalet den 31 mars 1950 mellan Republiken Finland och Konungariket Sverige för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap;

Avtalet den 27 oktober 1953 mellan Konungariket Danmark och Konungariket Sverige för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap med senare ändringar;

Avtalet den 29 mars 1954 mellan Republiken Finland och Konungariket Norge för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap;

Avtalet den 18 juli 1955 mellan Konungariket Danmark och Republiken Finland för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap med senare ändringar;

Avtalet den 23 maj 1956 mellan Konungariket Danmark och Konungariket Norge för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap.

Dessa avtal upphör att gälla vid den sista tidpunkt, då förevarande avtal enligt föregående bestämmelser i nämnda stycke blir tillämpligt.

4. Vidare skall det vid varje tidpunkt gällande avtalet mellan de nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet inte tillämpas i fråga om inkomstskatt på gåvor på vilka förevarande avtal är tillämpligt enligt stycke 2.

Artikel 16

Upphörande

En avtalsslutande stat kan senast den 30 juni under ett kalenderår som börjar efter utgången av en tidrymd av fem år efter dagen för ikraftträdande av avtalet uppsäga avtalet genom skriftligt meddelande härom till det finska utrikesministeriet, som underrättar de övriga avtalsslutande staterna om mottagandet av

sådant meddelande och om dess innehåll. Har uppsägningstiden iakttagits, upphör avtalet att gälla i förhållandet mellan den stat som verkställt uppsägningen och övriga avtalsslutande stater

a) i fråga om arvskatt, på dödsfall som inträffar sextionde dagen efter den då det finska utrikesministeriet mottog meddelandet om uppsägningen eller senare,

b) i fråga om gåvoskatt, på gåva för vilken skattskyldighet inträder i de berörda staterna sextionde dagen efter den då det finska utrikesministeriet mottog meddelandet om uppsägningen eller senare.

Originalexemplaret till detta avtal deponeras hos det finska utrikesministeriet, som tillställer de övriga avtalsslutande staterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har de vederbörligen befullmäktigade ombuden undertecknat detta avtal.

Som skedde i Helsingfors den 12 september 1989 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, varvid på svenska språket utfärdades två texter, en för Finland och en för Sverige, vilka samtliga texter har samma giltighet.

(Underskrifter)